

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 11P/64/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813217707
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Škvaridlová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2013:3813217707.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudkyňou JUDr. Ľudmilou Škvaridlovou vo veci starostlivosti o maloletú Zoja Z. nar. XX.X.XXXX, bytom J. cesta XXXX/X, V., zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa otca H. B. nar. XX.X.XXXX, bytom V., A. O. XXX/X a matky Q. Z. nar. X.X.XXXX, bytom V., J. XXXX/X o zníženie výživného takto

rozhodol:

Návrh zamietla.

odôvodnenie:

Otec žiadal znížiť výživné na maloletú G. od 1.1.2009 na minimálnu sumu s odôvodnením, že je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie a poberateľom dávky v hmotnej núdzi vo výške 62,50 eur mesačne. Naposledy bola určená vyživovacia povinnosť rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 7P 4/2009, ktorým bol povinný platiť na výživu maloletej mesačne sumou 57 eur. V čase tejto úpravy pracoval od 10.7.2008 do 31.12.2008. Od tohto obdobia mu úrad práce neponúkol žiadne zamestnanie a ani si prácu nenašiel.

Matka s návrhom nesúhlasila.

Uviedla, že otec si neplní vyživovaciu povinnosť. Má ukončené gymnázium. Tvrdí, že má záujem pracovať, ale doposiaľ si prácu nenašiel. Vyhovára sa na krízu v spoločnosti a nedostatok voľných pracovných miest. Nemá vážny záujem si nájsť prácu a od roku 2004 nikde nepracuje. Neuvedol objektívne dôvody, ktoré by mu bránili nájsť si zamestnanie a tým aj zabezpečiť dostatočný príjem na uspokojenie svojich potrieb a potrieb maloletej. Dokonca nemá záujem ani si zvýšiť kvalifikáciu, neabsolvoval rekvalifikačné kurzy, ktoré by mu pomohli nájsť si vhodné zamestnanie. Matka maloletej je t. č. na predĺženej materskej dovolenke a jej mesačným príjmom je rodičovský príspevok 199,60 eur, prídavok na dieťa 23,10 eur a náhradné výživné vo výške 57 eur. Spolu mesačne má k dispozícii sumu 279,70 eur. Náhradné výživné jej bolo priznané k 1.6.2010 a v auguste 2013 jej bolo stopnuté. Otec bol za neplnenie si vyživovacej povinnosti odsúdený na 18 mesiacov podmienene. Po tomto rozhodnutí doplatil zameškané výživné v sume 600 eur a 849 eur. Matka býva v rodinnom dome spolu s otcom a so sestrou a spoločne platia inkaso v sume 180 eur mesačne. Matka platí mesačne 60 eur. Okrem toho raz do roka platí daň z nehnuteľnosti v sume 12 eur, zákonnú poistku na auto 67 eur a poistenie pre maloletú raz za štvrtrok 30 eur. Maloletá navštevuje materskú škôlku, s čím sú spojené výdavky, ako strava, mesačný poplatok, celkom 35 eur. Okrem toho platí mesačne poplatok 1 euro mestu, stravné 0,27 eur/deň, raz do roka fotenie 9,50 eur a cestovné MHD do škôlky 20 eur mesačne. Maloletá nemá dobrý zdravotný stav, dvakrát do roka navštevuje pľúcnu ambulanciu v Martine, raz ročne ďalšiu ambulanciu v Martine, s čím sú spojené náklady, hlavne cestovné. Raz mesačne chodíeva

na logopédiu, štvrtročne na alergoimunologickú ambulanciu a ostatným lekárom podľa potreby. Od začiatku roku 2013 doplácala za lieky 30 eur.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil listinné dôkazy - potvrdenie úradu práce č.l. 2, potvrdenie o poberaní dávky č.l. 3, potvrdenie úradu práce č.l. 12, 13, vyjadrenie matky č.l. 14 - 16, rodný list dieťaťa č.l. 17, potvrdenie o poberaní dávky č.l. 18 - 19, potvrdenie o rodičovskom príspevku č.l. 20 - 21, rozhodnutie úradu práce č.l. 22, posudok úradu práce č.l. 23, upovedomenie o začatí exekúcie č.l. 24, potvrdenie o zaplatení zameškaného výživného č.l. 25, inkasný lístok otca matky č.l. 26, rozhodnutie MsÚ Prievidza č.l. 27, príjmový pokladničný doklad č.l. 28, poisťka č.l. 29, šeky Koooperativa č.l. 30, životné poistenie č.l. 31 + šeky č.l. 32, 33-34, 35, príjmový doklad č.l. 36 - 39, šeky Mesto Prievidza č.l. 40-41, rozpis nákladov č.l. 42 - 43, potvrdenie MŠ č.l. 44, náklady č.l. 45, správa kol. opatrovníka č.l. 46 a pripojený spis OS Prievidza č.k. 7P 4/2009 a 1T 26/2011 a zistil tento skutkový stav:

Naposledy bola určená vyživovacia povinnosť otca k maloletejV. rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 21.8.2009 č. k. 7P 4/2009. Maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky a otcovi určil povinnosť platiť na jej výživu mesačne sumou 57 eur, vždy vopred, najneskôr do 15-teho dňa v mesiaci k rukám matky od 25.9.2008. Zameškané výživné za obdobie od 25.9.2008 do 31.8.2009 vo výške 638,40 eur súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 16 eur od mesiaca októbra 2009, vždy do 15-teho dňa v mesiaci, pod stratou výhody splátok, v prípade vynechania jednej splátky. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 21.12.2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín č. k. 19CoP 74/2009 zo dňa 12.11.2009.

Z odôvodnenia tohto rozsudku vyplýva, že v čase tejto úpravy otec maloletej bol evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie a od 1.1.2009 mu bola vyplácaná dávka vo výške 58,43 eur. Súd zistil v tejto veci, že ak by bol otec prijal niektorú ponuku voľných pracovných miest na úrade práce, jeho mesačný príjem v tom čase by dosahoval od 278,56 eur do 414,79 eur. Z tejto sumy by bol schopný plniť si vyživovaciu povinnosť v sume 57 eur mesačne. Súd z týchto dôvodov súd určil otcovi platiť na výživu maloletej mesačne 57 eur. Súd ďalej konštatoval, že otec je v produktívnom veku a musí si uvedomiť, že plnenie si vyživovacej povinnosti k dieťaťu je jeho základnou povinnosťou rodiča. Matka maloletej v čase tohto rozhodnutia čerpala rodičovskú dovolenku a bola poberateľkou rodičovského príspevku a rodinného prídavku v celkovej sume 179,92 eur.

Z výsluchu otca maloletej súd zistil, že od roku 2004 je nezamestnaný a evidovaný na úrade práce. Od roku 2004 nikde nepracoval a bol poberateľom len dávky v hmotnej núdzi. Úrad práce mu žiadnu prácu neponúkol. Písomnú žiadosť do zamestnania si nepodal, len sa informoval v meste Prievidza na prácu čašníka. Má ukončené stredoškolské vzdelanie - gymnázium. Tvrdil, že platí výživné na maloletú od roku 2011, keď bol za neplnenie si vyživovacej povinnosti odsúdený. Pracoval naposledy na základe dohody o pracovnej činnosti od 21.6.2013 do 31.8.2013 ako predavač na kúpalisku Čajka v Bojniciach a jeho hodinová odmena bola 1,941 eur. Býva spolu s matkou, ktorá je na starobnom dôchodku. Otec má len jednu vyživovaciu povinnosť. Úrad práce mu neponúkol rekvalifikačný kurz a prácu mimo Prievidze a v zahraničí si nehľadal. Vo voľnom čase číta a chodí na prechádzky. Tvrdil, že nikto mu žiadnu prácu neponúkol, a kvôli kríze nepracuje. Dlh na výživnom zaplatil v dvoch sumách, v čiastke 849 eur a 600 eur. Tieto peniaze mu požičala matka.

Z výsluchu matky maloletej súd zistil, že otec si vyživovaciu povinnosť neplní od roku 2009. Zameškané výživné zaplatil v dvoch splátkach, v júli 2013 v sume 849 eur, 600 eur a 27 eur. Od 1.6.2010 do 31.7.2013 poberala náhradné výživné vo výške 57 eur. Maloletá nemá dobrý zdravotný stav, má oslabenú imunitu a má problémy s dýchaním. Matka je na predĺženej materskej dovolenke kvôli zdravotnému stavu maloletej až do októbra 2013. Chodí do škôlky, s čím sú spojené i zvýšené náklady. Matka má ukončené stredoškolské vzdelanie - gymnázium a zatiaľ nepracuje. Mala záujem pracovať v letných mesiacoch aspoň brigádnicke, ale pre vek dieťaťa ju do práce nik nezobral. Jej príjem je len

rodičovský príspevok a prídavok na dieťa. Býva spolu s otcom a so sestrou a prispieva na náklady 1/3-inou. Otec sa s maloletou stretáva len sporadicky a darčeky na sviatky jej nekupuje. Matka má len jednu vyživovaciu povinnosť. Finančne jej pomáha sestra. Vzhľadom na dýchacie ochorenie maloletej, v dňoch od 23.10.2013 do 13.11.2013 absolvuje liečenie v Dolnom Smokovci, ktoré hradí pre maloletú poisťovňa a náklady pre matku si hradí sama vo výške 260 eur. Matka sa domnieva, že otec sa vyhýba práci.

Kolízny opatrovník vykonal šetrenie dňa 16.9.2013 u matky maloletej a zistil, že má prispôsobené bývanie s maloletou v rodinnom dome. Pri šetrení neboli zistené žiadne nedostatky. Navrhol návrh zamietnuť, lebo zníženie výživného nie je so záujmom maloletého dieťaťa.

Z predložených listinných dôkazov súd zistil, že otec je evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie od 29.12.2004 doposiaľ. Je poberateľom dávky v hmotnej núdzi vo výške 62,50 eur.

Matka poberá mesačne celkom 279,70 eur, kde je zahrnutý rodičovský príspevok, rodinný prídavok a do júla 2013 náhradné výživné. Rodičovský príspevok predstavuje sumu 199,60 eur. Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza zo dňa 28.9.2010 bol priznaný nárok matky na náhradné výživné vo výške 57 eur mesačne od 1.6.2010 na maloletú G.. Podľa posudku úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny zo dňa 24.10.2012, zdravotný stav dieťaťa G. Z. sa považuje za dlhodobu nepriaznivú, ktorý si vyžaduje osobitnú starostlivosť. Otec zameškané výživné zaplatil poštovými poukázkami, dňa 18.7.2013 zaplatil na adresu matky 600 eur, dňa 23.7.2013 zaplatil sumu 849 eur a dňa 15.8.2013 zaplatil sumu 27 eur. Inkaso za rodinný dom za júl 2013 činilo 177,24 eur. Podľa rozhodnutia Mesta Prievidza, daň z nehnuteľnosti ročne predstavuje 11,85 eur. Matka platí maloletej poisťku ročne 94,68 eur. Ďalšiu poisťku uhrádza vo výške 30 eur poisťovni Kooperatíva a.s.. Ďalšie poisťky podľa dodatku k poisťnej zmluve uhrádza ročne v sume 116,79 eur. Z poštových poukážok vyplýva, že matka uhradila poisťovni Kooperatíva a.s. 20.2.2013 sumu 46,24 eur, 21.5.2013 sumu 46,24 eur a 22.8.2013 sumu 46,24 eur. Podľa poštových poukážok matka uhrádza stravné v materskej škôlke od 2,16 eur do 5,72 eur. Dňa 2.9.2013 uhradila sumu 23,43 eur. Ďalšie výdavky (č.I. 35-41) predstavujú platba Mestu Prievidza 1 euro, 3 eurá a 15 eur.

Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že vykonal šetrenie dňa 16.9.2013 v rodinnom dome, kde matka býva s maloletou, ktorá užíva I. poschodie tohto domu, kde má zariadenú detskú izbu. Šetrením neboli zistené žiadne nedostatky.

Z pripojeného trestného spisu Okresného súdu Prievidza 1T 26/2011 a rozsudku zo dňa 9.5.2011 súdu vyplynulo, že otec maloletej hoci mu zo Zákona o rodine vyplýva povinnosť starať sa o výživu svojej dcéry ZV. vyplýva to aj z rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 7P 4/2009 zo dňa 21.8.2009, otec si vyživovaciu povinnosť vo výške 57 eur mesačne neplní, teda najmenej tri mesiace v období dvoch rokov sa úmyselne vyhýbal plneniu svojej zákonnej povinnosti vyživovať maloletú, čin spáchal závažnejším spôsobom konania, ktorý páchal po dlhší čas, tým spáchal prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odst.2,3 písm. b/ Trestného zákona, a za to sa odsúdil podľa § 207 odst.3 Trestného zákona, § 38 odst.3 Trestného zákona, § 36 písm. j/ Trestného zákona k trestu odňatia slobody v trvaní šesťnásť mesiacov, ktorého výkon sa podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.11.2011.

Súd zhodnotením skutkového stavu dospel k záveru, že návrh je podaný nedôvodne.

Podľa § 62 odst. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 odst.2 cit. zákona, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 odst.3 cit. zákona, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 odst.4 cit. zákona, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 odst.5 cit. zákona, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 78 odst.1 cit. zákona, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 odst.3 cit. zákona, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 163 odst.1 O.s.p. a § 78 odst.1 a 3 Zákona o rodine, súd zmení súdne rozhodnutia alebo dohody rodičov o výživnom, ak sa zmenia pomery; pričom prihliadne vždy na vývoj životných nákladov.

Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažnejšia zmena pomerov. Zmena pomerov v zmysle citovaného zákona sa výrazná zmena tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pôjde o zvýšenie, zníženie zárobku povinného, vyšší vek dieťaťa a iné. Nemôže ísť o zmenu prechodnú. Táto zmena pomerov sa musí týkať naviac skutočností, na ktorých je založené predchádzajúce rozhodnutie o rozsahu vyživovacej povinnosti. Zmena pomerov môže spočívať aj v tom, že jednému alebo druhému rodičovi sa zmenia príjmové pomery a podobne. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k presvedčeniu, že nedošlo k zásadnej zmene pomerov na strane rodičov maloletej Zoji, ale došlo k zmene pomerov na strane maloletej, ktorá je o 4 roky staršia. Zvýšili sa náklady na uspokojovanie základných životných potrieb maloletej, hlavne poplatky spojené s návštevou lekárov, nakoľko maloletá má oslabenú imunitu, s čím sú spojené dýchacie problémy a zvýšené náklady. Tieto náklady hradí matka z mesačného príjmu, ktorý pozostáva z rodičovského príspevku a z prídavku na dieťa. Maloletá chodí do materskej škôlky, kde matka s ňou dochádza autobusom, pričom aj s návštevou tohto zariadenia sú spojené náklady. Otec neprispieva na zvýšené náklady maloletej a ani iným spôsobom neprispieva na jej výživu. V čase poslednej úpravy maloletá nenavštevovala predškolské zariadenia a matka nemala také náklady, ako v súčasnosti.

Matka v čase poslednej úpravy bola na materskej dovolenke a jej príjmom bol len materský príspevok a rodinný prídavok, celkom 179,92 eur. Aj naďalej je na predĺženej materskej dovolenke pre zhoršený zdravotný stav maloletej a jej mesačným príjmom je rodičovský príspevok vo výške 199,60 eur a rodinný prídavok vo výške 23,10 eur, celkom 222,70 eur. Od augusta 2013 náhradné výživné z úradu práce nepoberá.

Čo sa týka pomerov na strane otca, na jeho strane nenastala zmena pomerov, aj naďalej je evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie a jeho jediným príjmom je dávka v hmotnej núdzi vo výške 62,50 eur. Otec pracoval len veľmi krátku dobu v bufete na kúpalisku Čajka v Bojniciach na základe dohody o pracovnej činnosti od 21.6.2013 do 31.8.2013, a jeho odmena činila 1,941 eur/hod.. Má stredoškolské vzdelanie, gymnázium, teda bez kvalifikácie, preto by mohol vykonávať robotnícke povolania, napr. predavača ako v minulosti a iné nekvalifikované profesie. Otec nepracuje od roku 2004, jeho jediným príjmom je len dávka v hmotnej núdzi. Súdu nepreukázal, že sa vážne uchádzal o zamestnanie, že si podal písomné žiadosti a neuviedol, z akého dôvodu si žiadnu prácu nenašiel. Neobstojí jeho tvrdenie, že mu úrad práce žiadnu prácu neponúkol a že je v spoločnosti kríza a preto nepracuje. Nepreukázal súdu, že mal snahu absolvovať rekvalifikačné kurzy, tým si zvýšiť kvalifikáciu a nájsť si zamestnanie v akejkoľvek sfére zodpovedajúce jeho veku, kvalifikácií a zdravotnému stavu. Nehľadal si prácu mimo Prievidze a neuviedol žiadny dôvod, pre ktorý sa mu nepodarilo zabezpečiť pre seba prácu, pričom mu nebráni ani jeho kvalifikácia, a ani zdravotný stav.

V čase posledného rozhodnutia, otec bol tiež evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, a poberal dávku v hmotnej núdzi vo výške 58,43 eur. Z uvedeného potom vyplýva, že pomery na strane otca sa nezmenili a jeho návrh na zníženie výživného od 1.1.2009 je nedôvodný.

Na základe zhodnotenia pomerov na strane maloletej a rodičov v čase poslednej úpravy, a v súčasnej dobe, dospel súd k záveru, že v zmysle § 78 Zákona o rodine nedošlo k takým zmenám pomerov na strane otca, ktoré odôvodňujú znížiť výživné na minimálnu sumu. Otec si musí uvedomiť, že jeho povinnosť platiť výživné na maloletú je zákonná vyživovacia povinnosť upravená v § 62 Zákona o rodine, ktorú si ani v minulosti riadne neplnil, preto bol Okresným súdom Prievidza odsúdený podmienene za neplnenie si vyživovacej povinnosti. Až v dôsledku tohto rozsudku si otec doplatil zameškané výživné. Otcovi nič nebráni, aby si zvýšil kvalifikáciu, hľadal si zamestnanie aj mimo Prievidze a tak si zvýšil svoju životnú úroveň a takú zabezpečil aj svojej maloletej dcére. Otec nemá inú vyživovaciu povinnosť okrem maloletej Zoji.

Na základe vyššie uvedených dôvodov, súd návrh otca na zníženie výživného zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd Trenčín, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecným náležitostiam (§ 42 odst.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 odst.1 O.s.p.).